Програма за управление на Община Златоград 2023-2027 година

Мирослав Янчев
Кмет на Община Златоград

Настоящата Програма е разработена на основание разпоредбите на чл.44, ал.5 от ЗМСМА и съдържа принципи на управление, основни цели, приоритети, дейности, срокове за изпълнение и очакваните резултати.

14.02.2024 г.

ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ОБЩИНА ЗЛАТОГРАД ЗА МАНДАТ 2023 – 2027 ГОДИНА

За всеки един от нас представата за общината е различна. За някои тя се изчерпва само с администрацията, други смятат, че общината е преди всичко кметът, трети олицетворяват общината единствено със сградата.

Време е общината да бъде приемана като общност, в която живеем и работим всички заедно. Общност, която е способна да заявява позиции, да решава проблеми, да поставя обществените интереси над личните. Общност, която има разум, умение и желание да изгражда мостове. В настоящата си Програма ще акцентирам именно върху това – да се разбере значимостта на общината като общност!

Знам, че всеки един жител на Община Златоград има свои си приоритети, но животът в общност изисква колективно съзнание и адаптиране към нови подходи за приемане на предизвикателството за промяна.

Колективното съзнание изгражда авторитета на една община, а за неговото развитие е нужно не само време, но и опитност, експертност и разбира се, партньорство!

Партньорството, във всяко едно отношение, прави живота, дори и в отдалечени населени места, по-полезен и лесен.

И аз се надявам всички отговорни, за изпълнение на местните ни политики, фактори да приемат ВИЗИЯТА за развитие на общината ни, която е за ЖИВОТ ТУК, като тяхна лична мотивация!

Радвам се, че успяхме да направим Златоград популярно име и търсено място за почивка!

На дневен ред е то да стане предпочитано място за живот!

В Програмата си за управление на Община Златоград, за следващите четири години, ще заложа на цели, приоритети и дейности, които да постигнат тази визия!

В качеството си на Кмет на Община Златоград декларирам, че ще следвам принципите на добро управление.

За мандат 2023-2027 залагам следните ЦЕЛИ, които да направляват усилията ни за добро управление на Община Златоград:

- ***Диалогичност и партньорство***. Безспорно силата на дадения вот издига отговорността ми към поетите ангажименти, спрямо жителите на Община Златоград, във водещ стимул за управление. Позицията ми на политически лидер, получил най-голям процент от вота на избирателите ни, ме изправя пред потребността да балансирам постигането на големите цели за развитие на общината ни и преодоляването на предизвикателства, в повечето случаи предизвикани от разнообразие от гледни точки, които не отчитат нуждите на цялата общност.

От моя управленски опит знам, че всеки един проблем може да се реши в диалог, на базата на убедеността, че нашите съграждани са ни делегирали власт на кмет и общински съвет да развиваме общината и да подобряваме условията на живот в нея. Диалогът, обаче, трябва да бъде основан на визия за развитие и на идеята политическото ръководство на общината да решава проблеми, а не да ги създава или задълбочава!

- ***Прозрачност.*** В основата на втората цел, която е основополагаща за постигането на доверието на гражданите в нас, стои информирането на обществото за дейностите на местната власт от началото на планирането до края на реализацията им. Работата ми през предходните мандати сформира широк набор от мерки, чрез които да представя своята политика за управление, както и предприеманите действия за реализиране на различните дейности на местната власт.
  За да може всеки жител на общината ни да получи ясна представа за мотивите и политиките ми при управление на местната власт, залагам много на прозрачни действия, които да осигурят условия за открит обмен на информация.
- ***Гражданска активност.*** Насърчаването на гражданската активност в процеса на вземане на решение на местно ниво е най-важната характеристика на местното самоуправление. Гражданите са едновременно основен субект и обект на местното самоуправление и като такива имат възможност да влияят на решенията на местната власт. Сигурният начин една политика да бъде реализирана е, когато активното гражданско общество я подкрепи. Гражданското участие генерира обществена подкрепа и доверие между управлявани и управляващи. Търсената промяната на обществените нагласи изисква гражданите вече да не са само пасивен наблюдател и потребител на общинските услуги, а реален и активен участник в управлението. Чрез тази т.нар. синергия в управлението може да се постигне устойчивост в прилагането на различни форми на гражданско участие в местната власт: от ефективен обществен дебат за решаване на местни проблеми до реални публично-частни мероприятия за благоустрояване на територията ни.
  За постигане на тази цел ще продължа добрата практика на организиране на приемни дни по всички населени места.

Настоящият мандат на управление на Община Златоград 2023-2027 година, ни изправя пред сериозни ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА, чието преодоляване налага концентриране на експертен капацитет, политическо единодействие и воля за промяна.

Усилията ми ще бъдат насочени към съвместно решаване на следни основни задачи:

- *Подобряване на демографския профил на общината;*
- *Стимулиране на икономическото развитие на територията на общината ни;*
- *Иновации в социални, здравни, образователни услуги;*
- *Реализиране на екологични мерки за устойчиво развитие и прилагане на т.нар. зелени решения на устойчиви енергийни източници;*
- *Развитие на дигиталните услуги за административно обслужване и подобряване на връзката с гражданите и бизнеса;*
- *Балансирано регионално развитие с акцент към популяризиране на особеностите на региона ни и съобразено с природните и културни атракции;*
- *Подкрепа на малките и средни предприятия чрез създаване на благоприятни условия за развитие на местно предприемачество.*

Маркирането на предизвикателствата естествено извежда и основните ПРИОРИТЕТИ, по които ще концентрирам усилия, умения и потенциал.

Приоритетите, които маркирах и в предизборната си платформа, са:

1. **ЗАДЪРЖАНЕ НА МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ**

Неведнъж съм казвал, че трябва да има баланс в държавната политика, относно осигуряването на качествен начин на живот в градовете в България. Много често затрудненията на големите градове произтичат от пренаселването им, а в същото време малките градове изпитват сериозен проблем, свързан със засиленото им обезлюдяване. Убеден съм, че баланс може да се намери, защото животът в малкото населено място също има своите качества и стойност. Като кмет на малка, при това планинска, община споделям, че е важно да се дискутират на специални срещи, предложения за намаляване на миграцията на хората към по-големите градове.

Спиране намаляването на местното ни население е най-голямото ни предизвикателство, пред което сме изправени. От тази гледна точка, за живота в малките общини е важно да има качествено здравеопазване, образование и сигурност в съществуващия обществен ред. Смятам че осигуряването на такива подходящи условия за живот е един от начините за привличане на младите хора да живеят и да се развиват тук, в нашата община. А подходящи условия на живот са:

- ✓ *Сигурността на обществения ред*

Сигурността на обществения ред внася спокойствие и усещане за безопасен живот. Няма човек, който да не иска такава сигурност за децата си, за родителите си и за себе си.

Когато е налице това, всеки е спокоен не само за своя бизнес, но и за живота си.

Да се чувстваш защитен дава увереност и полезност на действията! През последните години пандемията от КОВИД 19 и войните около нас ни показаха как може, за един миг, да се променят приоритетите ни в живота. Тези фактори извеждат като значима, още повече, необходимостта от сигурност в мястото, в което живеем. В тази предизвикателна световна обстановка инвестициите в сигурност са ключови. „Ефектът от тях не се вижда, докато не се наложи да се ползва. Ефектът от липсата им, обаче е оглушителен“. Именно затова е важно да се реализират редица превантивни мерки и подготвителни дейности, особено полезни и за защита на населението при бедствия и аварии, като отговорно участие в тренировъчни обучение и симулации на бедствия; редовно почистване на речните корита и дерета; активиране на гражданското общество към отговорно поведение за опазване чистотата на околната среда и други подобни.

- ✓ *На второ място поставям потребността от качествено здравеопазване.*

Жителите на Община Златоград имат нужда от професионално управление на общинската ни болница, в която да работят добри лекари и медицински специалисти! Болницата винаги е присъствала в моите предизборни платформи. Защото тя винаги заема специално място в живота на местното население.

Наличието на болница и КАЧЕСТВЕНО здравеопазване на територията на Община Златоград допринася също за спокойното развитие на местната общност и може да бъде определящ фактор за избора на младите хора да живеят тук.

В продължение на 16 години Община Златоград, с финансовата подкрепа на Европейския съюз, успя да обнови материалната база и да модернизира медицинското оборудване в местната болница, отчитайки, че това е здравно заведение, което предоставя здравни услуги на жителите от три общини - Златоград, Неделино и Кирково.

Моите съграждани, обаче, настояват не само да има болница, но и услугите, които се предоставят в нея да бъдат качествени. А за да се постигне то е необходимо да се работи в екип между всички лекари и болничното управление.

Ефективното здравеопазване на населението е един от приоритетите в политиката на всяка местна власт и аз гарантирам, че местната власт ще продължава да подобрява материалната база, използвайки всички адекватни донорски програми.

През настоящия ми мандат, приоритет ще бъде полагането на външна изолация на сградата на общинската болница. Ще предложа, също така и включването й в проект за изграждане на фотоволтаична система за производство на електрическа енергия за собствени нужди. Както и създаването на обществен съвет, който да бъде съпричастен към управлението на болницата.

Въпреки ограничените собствени приходи, общината под формата на субсидия, предоставя на местната болница, ежегодно, средства от общинския си бюджет. Така че посоката е била винаги ясна – болницата да съществува като многопрофилна в Здравната карта на България.

Приоритетни дейности, свързани със здравеопазването в Община Златоград през мандат 2023-2027 г.

- Полагане на външна изолация на сградата, в която се помещава общинската болница;
- Запазване на Детска ясла „Мир“;
- Търсене на възможности за осигуряване на медицински специалисти чрез Фонд „Стипендия за лекари и медицински специалисти“;
- Запазване на общинската болница като многопрофилна;
- Осигуряване на качествено здравеопазване чрез подобряване на материалната база в болницата;
- Осигуряване на качествено здравеопазване и в другите населени места в общината;
- Организиране на информационни кампании на здравна тематика;
- Насърчаване на децата и младежите към здравословен и активен начин на живот чрез различни програми.

✓ *Образование*

УЧИЛИЩЕ в Златоград е съществувало много преди да имаме болница. Този факт сам по себе си означава МНОГО!

В своята предизборна програма споменах, че силата на Златоград е в традициите, в образованието, в културата! Това е най-ценното ни наследство, което нашите предци са ни завещали! Неслучайно, когато говорят за образование, казват, че Община Златоград осигурява АРИСТОКРАТИЧНИЯ дух на Област Смолян!

Опитът, през изминалия мандат, ми затвърди убеждението, че инвестирането в качествено образование отваря много врати за успешна бъдеща реализация и от родното място!

А аз съм повече от убеден, че **само след няколко години, работата Home office вече ще е начин на живот! Качествен живот!**

Толкова много награди на национални и международни форуми имат децата на Златоград, че зад този успеех се крие упорита работа на ученици, учители и родители! А местната власт винаги е подкрепяла и защитавала съществуването на общинската училищна мрежа, независимо от демографските характеристики!

През настоящия мандат е важно да се изградят силни партньорства с местния бизнес за обвързване на образованието ни с местните потребности на пазара на труда. Необходимо е да се насърчават различни форми на сътрудничество между професионалните ни паралелки и местния, а защо не и регионален, бизнес за осигуряване на дуално обучение, включително и търсене на възможност за териториално сътрудничество със съседни, на Община Златоград, общини.

В детските градини по населените места ще предложа „зелена“ трансформация на дворните пространства като терени за развитие на градско земеделие. Поддържането на цветни градини и зелени площи е подходящ начин за практическо екологично образование на децата и учениците. Начин за отваряне на работните пространства към природата са т.нар. вертикални градини, които не са трудни за изпълнение, а в същото време притежават опцията да формират екологично поведение.

Приоритетни дейности, свързани с образованието в Община Златоград през мандат 2023-2027 г.

- Съхраняване и опазване на образователните институции в малките населени места и запазване статута на защитените училища и детски градини;
- Поддържане, подобряване и обновяване на материалната база на образователните институции;
- Поддържане, подобряване и обновяване на спортна база в общинските детски градини и училища;
- Подпомагане подготовката на проекти от училищата и детските градини;
- Осигуряване на равен достъп до качествено образование на всички ученици и деца, подлежащи на задължително училищно и предучилищно обучение;
- Разработване на програми, насочени към развитието на младите хора в общината;
- Обогатяване на възможностите за участие на децата в извънучилищни дейности – спорт, изкуства, наука и др.

✓ *Социална политика.*

За жителите на Община Златоград, смятам че предоставянето на социални услуги в домашна среда следва да бъде наш основен приоритет, наред с надграждането на съществуващите услуги като ЦСРИ, КСУ и ЦОП.

Застаряването на населението и демографската криза не са характерни само за Община Златоград. Това са глобални тенденции, поставящи редица предизвикателства пред всички сектори. Увеличаващото се население над 65 години и намаляващо по-младо население изправя и държавната власт през сериозно ангажиране на умствен капацитет за преосмисляне на държавните политики, с цел промяна на настоящата ситуация.

Защото демографската криза не е въпрос на цифри и статистика. Тя е стратегически проблем, който изисква адекватен поглед, далеч по-напред от един общински мандат, както и адекватни мерки сега. Адекватни мерки, които да осигурят условия за живот в малката ни община и които да активират местни икономически инициативи.

Относно социалната политика, имайки предвид потребностите на местната общност, както и демографската ситуация в общината, през мандат 2023-2027, при наличие на финансиращи инструменти, ще инициираме разкриването на три нови социални услуги от резидентен тип, които са заложени в Националната картата на социалните услуги:

- Резидентна грижа за пълнолетни лица с психични разстройства – с капацитет 15 места;
- Резидентна грижа за лица в над трудоспособна възраст без увреждания с капацитет – 20 места;
- Резидентна грижа за пълнолетни лица с физически увреждания – с капацитет 15 места.

Резидентната грижа предоставя комплекс от социални услуги, които създават условия за 24-часово обслужване на потребителите, свързани със задоволяване на ежедневните, здравните и психологичните им потребности.

В новосъздадените услуги от резидента грижа, потребителите ще могат да ползват услуги, включващи:

- трикратно хранене;
- осигуряване на защитено място за живеене;
- 24-часова грижа;
- психологическа подкрепа и медицинско обслужване;
- консултиране и разрешаване на социални проблеми на потребителите;
- осигуряване на трудотерапевтична дейност и ежедневни занимания по интереси, съобразно личния избор и възможностите на потребителите;
- осигуряване на помощ и подкрепа за спазване и поддържане на личната хигиена;
- посещения на културни мероприятия, отпразнуване на рождени дни и празници и др.

През мандат 2023-2027 ще подложа отново на дебат идеята за разкриване на отделение за Палиативни грижи в общинската болница.

Палиативната грижа, като 24-часова висококвалифицирана, мултидисциплинарна медицинска грижа, както и психологическа и емоционална подкрепа на пациенти, които са неизлечимо болни и в терминален стадий, все повече се очертава като потребност и на местната ни общност.

2. СТИМУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ И СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА АКТИВИРАНЕ РАЗВИТИЕТО НА МАЛКИТЕ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ЗЛАТОГРАД.

Във време на демографски срив за малки общини, каквато е нашата община, стимулирането на икономическото развитие на територията ни и привличането на инвеститори, е сред най-големите предизвикателства на местното управление.

От тази гледна точка, общинското имущество, с което разполагаме, е ресурс, който може да се ползва за насърчаване на икономическото ни развитие. Смятам, че е икономически обосновано инвестицията в наличния ни сграден фонд. Ще предложа да дадем „Нов живот на емблематични сгради в Община Златоград“!

В общината ни има няколко стари сгради, които имат голяма стойност и то не само за местното население:

- **Старото училище с часовниковата кула.** Емблематичната сграда на училището с камбанария и часовникова кула е построена с доброволните средства и труд на златоградчани, през октомври 1931 година. През 1934 година е завършен първи етап от строежа му, а през учебната 1936-1937 г. всички деца се събират в окончателно завършената сграда. От тогава до този момент е направен частичен ремонт на старата сграда, възстановена и освежена е външната фасада и часовниковата кула по проект на „Красива България”. През мандата ми на управление, ще търся възможности за финансиране ремонта на тази красива сграда, за да й вдъхнем нов живот;
- **Старото кметство в с. Ерма река е** двуетажна масивна сграда (два етажа + приземен) със застроена площ 252 кв. м. Построена е през 1960 г. с цел да се предоставят в нея административни услуги на местното население. По-късно в нея се помещава детската градина. Сградата е публична общинска собственост. За нея има изготвен проект за изграждане на Център за терапевтични и енергийни нужди, като идеята ни е да поставим началото и на развитието на здравния туризъм в Община Златоград.
- **Сграда „Ученическо общежитие“, гр. Златоград** е четириетажна сграда със ЗП 517 кв.м. Построена е през 1978 г. за нуждите на професионалната гимназия и средното училище, които са развивали дейност по това време в Златоград. Състои се от 6 самостоятелни обекта. Източната част от I етаж на сградата е с предназначение за административни услуги (помещенията се отдават под наем), западната част от I етаж на сградата е с предназначение – Център за обществена подкрепа.

  Моята идея е да се предоставя един етаж от тази сграда на млади специалисти, които желаят да живеят и работят в Златоград и за които сферата на работа позволява това да се случи. Обособяването на етаж от сградата за отдаване под наем на помещения, за привличане на млади хора да развиват инвестиционни намерения, е част от мерките ми за преодоляване на демографската криза тук.

Другите етажи от сградата могат да бъдат преустроени по начин, който да позволява да се създаде социална услуга: резидентна грижа за лица в надтрудоспособна възраст без увреждания.

- **<u>Сграда „Плувен басейн“</u>** - триетажна сграда със ЗП 154 кв.м. - спортна сграда, база; построена в ПИ с идентификатор 31111.33.165 по КК на гр. Златоград, УПИ V-33.164- за плувен комплекс, кв. 86 по ПУП на гр. Златоград. Помещенията на приземен етаж се отдават под наем. Сградата е придобита през 2008 г. с Договор № 114/12.06.2008 г., във връзка с Решение № 296 от 09.05.2008 г. на МС.
  Идеята на екипа ни е да се санира тази сграда с цел да се ползва за обезпечаване на различни спортни инициативи.

През настоящия мандат ще предложа общинския сграден фонд да се ползва за инсталиране на иновативни системи за съхраняване на енергия, за отопление и за охлаждане. Ще „санираме“ сградите на кметствата във всички населени места. Ще продължим да съдействаме на желаещите да се възползват от други и допълнителни мерки за енергийна ефективност на собствените им жилища. Ще насоча усилия към прилагане на политики на устойчив транспорт като обезпечаване на училищния транспорт с електрически или хибриден автобус, както и изграждане на зарядни станции за електромобили в обществени паркинги и на други удобни места.

Подобряването на качеството на живот в общината ни е свързано и със създаването на устойчиви и хармонични публични пространства.

Градските паркове, алеи и зелени площи, включително в квартални градини и междублокови пространства имат изключително важно значение не само като елемент на градското обзавеждане, но и за опазване на екологичното равновесие в населеното място. Затова тяхната роля не бива да бъде пренебрегвана и омаловажавана. Независимо от наличието на изградени и оформени зелени площи, голяма част от тях, особено в междублоковите пространства, се ползват като паркинги. Увеличеният брой на автомобилите и необходимостта от обособяване на места за паркиране, извежда като потребност реализиране на различни градоустройствени решения.

Изготвените технически проекти за различни публични пространства, които бяха възложени през миналия мандат, са основата за благоустрояването на зоните за обществено ползване, които до този момент не сме успели да променим:

- Благоустрояване и обновяване на част от ул. „Стефан Стамболов“ в гр. Златоград и прилежащите ѝ междублокови пространства. Като централната градска улица „Стефан Стамболов“, ведно с прилежащите ѝ територии, е значимо да бъде подобрена визията ѝ, както и регулирано движението по нея. Необходимо е и да се решат проблемите, свързани с липсата на места за паркиране;
- Общински кооперативен пазар с обособени места за паркиране;

- Парк и зона за отдих в централна градска част с обособени паркоместа.

Благоустрояването на всички тези зони за обществено ползване създава подходящи условия за стимулиране на икономическата активност на малкия бизнес. Подобряването на публични територии подобряват визията на населеното място, което е особено важно за туризма като местна икономическа активност, осигуряваща възможност за развитие на Община Златоград.

Един атрактивен общински имот е пространството, намиращо се до Големия парк в Златоград, както и сградата в местността „Пирийца“. Тяхното разпореждане е обвързано с много допълнителни въпроси. За да им се отговори е необходим задълбочен анализ на силните и слабите страни, както и да се вземе политическо решение за управлението на тези общински имоти.

Балансираното развитие една община е пряко свързано с устройството на нейната територия. Поради значимостта на този момент, както и прилагайки принципа на прозрачност, ще продължавам да настоявам гражданите да са партньор на общината в този процес.

От опита ми, през предходните мандати, смея за твърдя, че е изключително **ефективно публично-частното партньорство** и то при реализирането на малки благоустроителни идеи, които значително подобряват облика на заобикалящата ни среда, без да се използва голям финансов ресурс. Освен всички положителни страни на това партньорство, по този начин се и ангажира населението към по-доброто стопанисване на благоустроения терен.

Именно поради това, подобряване на жизнената среда за жителите на Община Златоград, чрез реализиране на различни форми на **публично-частно партньорство** с гражданите и бизнеса, ще бъде сред основните приоритети и на настоящия мандат.

Освен публично-частно партньорство ще предложа благоустройствени меропирятия и текущи ремонти в населените места да се реализират и по стопански начин. За да може голяма част от обектите, които имат висока добавена стойност за населението, да се изпълнят на по-ниска цена и ангажирайки по-малък ресурс.

Освен различни форми на публично-частното партньорство, възможност за осигуряване на финансови средства за благоустрояване на населеното място като подобряване на пътната инфраструктура, водоснабдяването, енергийната ефективност на сградите и други, са и Оперативните програми на Европейския съюз, както и различни други донорски програми.

Един от основните инфраструктурни проблеми в общината е свързан с остарелия външен водопровод, чиито етернитови тръби аварират непрекъснато и е необходимо спешно да бъде ремонтиран. В същото положение е и довеждащият водопровод за с. Долен. С цел опазване на околната среда, сред приоритетите ми, на мандат 2023-2027 година, ще е изграждането, рехабилитацията и реконструкцията на канализационните мрежи по населените места, строителство на отвеждащи колектори, както и пречиствателни станции за битови отпадни води

към тях. Цялата тази инфраструктура ще бъде поетапно подменена при наличие на средства, осигурени от държавния бюджет или Програма за развитие на селските райони.

Развитието на инфраструктура в общината е от изключително значение за осигуряване на условия за повишаване на инвестиционната привлекателност и условията на живот на хората тук. Затова е важно да се стремим към баланс в развитието на територията в общината ни, баланс между инфраструктурни обекти в административния център и останалите населени места. В този мандат ще предложа:

- Благоустрояване на централни зони в с. Старцево;
- Оформяне на площадно пространство в с. Ерма река;
- Благоустрояване на място за отдих и спорт в с. Долен.

Разпореждане, стопанисване и управление на общинската собственост също е един от начините за създаване на условия за икономическа активност и инвеститорска дейност. Продажбата или отдаване под наем на атрактивни общински имоти е въпрос на политическо решение и виждане за стимулиране на местния инвестиционен интерес.

Дългогодишният ми опит като кмет на Община Златоград ме поставя в привилегирована позиция да бъда запознат с проблемите на местната общност.

Един такъв проблем, който трябва да бъде кардинално решен е свързан с изготвяне на нови устройствени планове за разширяване на гробищните паркове в административния център на общината и в другите населени места.

Друга основна грижа в общинските ангажименти е подпомагането на инвеститори от местния бизнес, включително и земеделските производители.

Смятам че дългосрочното отдаване под наем на земеделските земи ще даде сигурност на земеделските производители, а от друга страна ще предоставим условия за развитие на малък бизнес и в областта на селското стопанство. И не на последно място ще поддържаме тези земи в добро екологично и земеделско състояние.

Приоритетни дейности, свързани с благоустройството на територията на Община Златоград през мандат 2023-2027 г.

- Подобряване на уличната мрежа със средства от държавния бюджет и ПРСР;
- Изграждане и реконструкция на канализационните мрежи по населените места;
- Довършване строителството на отвеждащи колектори;
- Подобряване вида на обществените зони за отдих, пешеходни алеи, тротоарни площи, паркове и спортна инфраструктура;
- Продължаване на добрата практика за осъществяване на публично-частни партньорства с гражданите на Община Златоград, както и благоустройствени мероприятия и текущи ремонти в населените ни места по стопански начин;
- Изграждане на тоалетна за обществено ползване;

- Надграждане на атракционното ел. осветление на възлови места в Златоград и населените места, чрез монтиране на енергоспестяващи осветителни тела;
- Осветяване на пешеходните пътеки с монтиране на прожектори.

3. МЕСТЕН ПЛАН ЗА КАЧЕСТВЕН ЖИВОТ

Когато говорим за качествен живот в нашата община, основният въпрос, който си задава всеки един човек, решил да живее и да се развива тук, е „Какво ще работя?“. И тук идва ролята на местната власт да създава добри условия за развитие на икономическия климат в района, използвайки всички негови потенциали.

Когато говорим за подкрепяща местна бизнес среда, добра възможност за развитие на собствен бизнес, в родния край, е именно Местната ни инициативна група Кирково –Златоград, чрез която местната власт създава условия за подобряване на бизнес климата в общината, стимулиране на местното предприемачество и подкрепа на малките и средни предприятия.

Община Златоград успя във времето да се превърне в атрактивна туристическа дестинация. Няма как в Програмата ми за управление на общината ни, да не акцентирам върху използването на културното ни наследство за развитие на различни форми на туризъм като една от опциите Община Златоград бъде възможност за развитие и живот тук.

Богатото ни културно наследство, освен ресурс за развитие на местния икономически потенциал, е и отговорност на местната власт, свързана с неговото опазване и популяризиране.

Именно с идея да се съхрани архитектурното наследство на възрожденската архитектура на т.нар. Стар град на Златоград, както и след продължително проучване на сградния фонд и околното пространство в гр. Златоград, екип от Националния институт за недвижимо културно наследство разработи вариант за създаване на групови архитектурни ансамбли, с охранителни зони и определени градоустройствени показатели на застрояване.

В резултат на тези наши предходни действия, Министърът на културата определи, със своя заповед, групов архитектурен ансамбъл в гр. Златоград.

Независимо, че в България няма план за опазване и управление на нито един световен паметник на културата, ще организирам създаване на Обществен съвет за закрила на културното наследство като съвещателен орган към общината, който да зададе рамка за допустими дейности в и за паметници на културата на територията на общината ни.

Когато говорим за развитието на туризма в общината, всички ние залагаме големи надежди за интегрираното оползотворяване на топлата ни вода и като източник на екологична енергия, и като възможност за развитие на балнеологията. Независимо от всички трудности, които възпрепятстваха „довеждането“ на топлата вода до Златоград, смятам че това трябва да продължава да е приоритетен обект с най-голяма полезност за жителите на общината ни. Нещо повече, с ремонтирането на старото кметство на с. Ерма река и превръщането му в Център за терапевтични

и енергийни нужди", ще успеем да поставим началото и на развитието на здравния туризъм в Община Златоград.

За развитие на туризма в Община Златоград, неминуемо един от основните лостове за неговото стимулиране са културни и спортни събития, организирани не само от местната власт, но и от всички, които имат отношение към популяризирането на Община Златоград като туристическа дестинация.

Приоритетни дейности, свързани с развитието на туризма в Община Златоград през мандат 2023-2027 г.

- Популяризиране на кулинарния туризъм, съчетан с атрактивна демонстрация на местните ни обичаи и гостоприемство;
- Иницииране на проучвания в местността Белото камене, с. Старцево;
- Популяризиране на природните феномени и пещери на с. Кушла;
- Обогатяване, ежегодно организиране и провеждане на събития от културния и спортния календар на Община Златоград;
- Утвърждаване на Община Златоград като предпочитана дестинация за спортен, планински, културен и етнографски туризъм, чрез създаване на нови атракции;
- Развитие на читалищната дейност чрез обогатяване на събитията и мероприятията в читалищата на територията на Община Златоград;
- Реализиране на проекти в сферата на културния туризъм и спорта, подпомагащи икономическото развитие на общината;
- Разработване на пакет „Култура“, предоставящ възможност на туристите да разгледат културните забележителности на Златоград с екскурзовод.
- Създаване на обществен съвет за закрила на културното наследство като съвещателен орган към общината;

Спортът и неговото развитие има големи социални функции в обществения живот. Той не само развива, но и обединява усилията за по-качествен начин на живот. Именно затова в своята програма за управление формирах и специални приоритетни дейности, насочени към младежите и развитието на спорта.

Приоритетни дейности, свързани с младежите и развитието на спорта на територията на Община Златоград през мандат 2023-2027 г.

- Развитие на масовия спорт и спорт за всички, чрез надграждане на мероприятията в Спортния календар на Община Златоград;

- Развитие на спортен туризъм с възможности за провеждане на тренировъчни лагери на клубове от страната и съседните държави;
- Обновяване на спортните обекти в общината и изграждане на помощно игрище на стадион „Златоград“;
- Изграждане на спортна зала за спорт на закрито;
- Изграждане на детска площадка във всеки квартал и всяко населено място в Община Златоград;
- Изграждане на фитнес на открито в с. Ерма река, с. Долен и с. Аламовци;
- Стимулиране на даровити деца и ученици от Община Златоград;
- Създаване на Календар на младежките инициативи в Община Златоград;
- Популяризиране на младежкото доброволчество;

4. „ЗЕЛЕНИ“ РЕШЕНИЯ ЗА КАЧЕСТВЕН ЖИВОТ

През последните години се организират все повече кампании, акцентиращи върху устойчивия подход към управлението на отпадъци, прилагайки иновативни решения за предотвратяването им, тяхната повторна употреба и разделното им събиране. Независимо, че общинското управление на отпадъците ще става все по-регулирано, необходима е сериозна промяна на поведението на обществеността, с цел повишаване на разделното събиране на отпадъците от страна на гражданите, които са основният източник на генериране на отпадъци.

Разбира се, не може и да не отбележа, че сигурно ще се наложи прилагането на държавен икономически механизъм за насърчаване участието на потребителите в многократната употреба и предаването за рециклиране на образуваните от тях отпадъци от опаковки, в т.ч. диспенсерни системи за връщане. Но основният принцип, който ще се прилага и в общината ни, ще е „замърсителят плаща“ или „плащаш колкото изхвърляш“. Съзнавам, че това крие огромен риск от образуване на множество нерегламентирани сметища в горските територии. И именно поради това е важно обединяването на усилията на институциите за недопускане проявата на този риск.

Глобалната ни цел е да постигнем намаляване на депонираните отпадъци, увеличаване на дела на количествата отпадъци, които могат да бъдат рециклирани, намаляване използването на пластмасови торбички и опаковки, активно производство на компост за лична употреба.

За да осигурим устойчиво управление на отпадъците са необходими постоянни усилия, споделени инициативи, а така също и активиране на гражданското общество за проява на нетърпимост към замърсителите на околната ни среда.

Приоритетни дейности свързани с управление на отпадъците на територията на Община Златоград, през мандат 2023-2027 г.

- Разширяване на периметъра на видеонаблюдение на зони, в които се образуват нерегламентирани сметища;

- Въвеждане на метод за справедливо определяне на таксата за битови отпадъци, според реално формирано количество отпадъци;
- Безвъзмездно предоставяне на домакинствата на компостери за зелени и други биоотпадъци;
- Оптимизиране на системите за събиране на отпадъци, в т.ч. разделно събиране на територията на Община Златоград, чрез осигуряване на контейнери и техника за събиране и транспортиране;
- Разширяване на системата за събиране и транспортиране на текстилни отпадъци;
- Разширяване на системата за събиране и транспортиране на биоразградими отпадъци;
- Създаване на еко-паркове за размяна на строителни материали;
- Обновяване на специализираната техника;
- Изграждане на площадка за временно съхранение на строителни отпадъци;
- Изграждане на площадка за едрогабаритни отпадъци и опасни отпадъци от домакинствата;
- Обновяване на съдовете за временно съхранение на смесени битови отпадъци;
- Изпълнение на непрекъснати целенасочени кампании за разясняване и предоставяне на информация за политиките по предотвратяване образуването на отпадъци.

Приоритетни дейности, свързани с опазване на околната среда на територията на Община Златоград през мандат 2023-2027 г.

Независимо от специфичните проблеми на отделните държави, смятам че ние имаме един общ проблем, който може да се разреши, стига да проумеем неговата важност не само за нас, но и за всички след нас. И това е опазването на околната ни среда – подобряване качеството на въздуха, който дишаме, на водата, която пием, на почвата, която ни храни.

Чистият въздух не е само отговорност на местната власт. Защото основните източници на замърсяването му са битово отопление с употреба, и то не само на твърдо гориво, което след изгаряне отделя фини прахови частици и старият автомобилен парк. Т.е. проблемът с въздуха не е само екологичен, а има социално-икономическо и здравно измерение. И за да бъде решен се изисква цялостна промяна в социалните и поведенчески модели на гражданите, изисква се споделяне на отговорността и разумно отношение, с мисъл за живота на следващите поколения.

Замърсяването на въздуха е едновременно един от най-значимите и най-трудни за решаване екологични проблеми не само в нашата община, но и в цялата страна.

Находището на гореща вода, почти 100 градуса по Целзий, което се намира в с. Ерма река, е онзи възобновяем източник на енергия, който освен, че ще подобри качеството на въздуха ни, но и ще създаде условия за развитие на различни местни бизнес активности. Това, от своя страна, ще промени коренно и демографската ни ситуация.

За съжаление вече толкова години този ресурс не може да се ползва, поради липса на финансиране за изграждане на необходимата инфраструктура.

Това обаче не ме обезкуражава и в програмата си за управление на Община Златоград 2023-2027, отново ключово място заема проект „Изграждане на геотермална отоплителна система в гр. Златоград“. През настоящия мандат ще се осигури частично финансиране, от централния бюджет на Република България, на Подобект 2 от проекта, а именно - Изграждане на тръбопровод, с дължина 13 500 m.

Водата е общо благо и ограничен ресурс, който трябва да се опазва и използва по устойчив начин, както по отношение на качеството, така и по отношение на количеството. И тук не говоря само за геотермалната ни вода. Именно поради важността на този природен ресурс, през миналите мандати разработихме проект „Доизграждане, реконструкция и рехабилитация на водоснабдителна и канализационна мрежа на гр. Златоград”. Сега действащият външен водопровод е изграден през 1972-1974 год. от етернитови тръби Ф350. През последните години, поради честите аварии, се регистрират съществени загуби на питейна вода, от една страна и от друга - значително се нарушава нормалното водоподаване към населението. В същото време, трасето на водопровода преминава през силно пресечен планински терен, което съществено ограничава достъпа на механизирана техника до него и води до удължаване на времето за отстраняване на възникналите аварии и възстановяване на водоснабдяването на населението с питейна вода.

Инвестиционното намерение на Община Златоград е да ремонтира съществуващия външен водопровод. Разбира се ще продължим да извършваме регулярен мониторинг, чрез изпитвания на местни водоизточници за обществено ползване и питейно-битовата вода на територията на Община Златоград.

Опазването на чистотата на околната среда, в която живеем трябва да се превърне в приоритет не само на местната власт, но и на всеки един човек. За справянето с престъпното отношение на хората към природата, е важно освен наличието на адекватно управленско решение, така и развито човешко съзнание.

Решаването на проблема, свързан със замърсяването на природата и образуването на нерегламентирани битови сметища в горски територии, ще се получи, както с помощта на отговорното поведение на всички институции, вменено

им да опазват поверени територии, така и чрез активната гражданска нетърпимост спрямо подобни действия от страна на други хора.

Зелените площи и паркове за отдих на гражданите също могат да послужат като естествени филтри за въздуха и водата.

Приоритетни дейности, свързани с озеленяването на територията на Община Златоград, през мандат 2023-2027 г.

- Изграждане на места за отдих и зелени площи в малките населени места;
- Подобряване на естетическия облик на населените места, чрез дейности по почистване и поддържане на паркови пространства, зелени площи и зони за отдих;
- Кампании за повишаване на екологичното самосъзнание;
- Надграждане на зелената система на територията на всички населени места, чрез реконструкция и облагородяване на съществуващи площи, както и създаването на нови такива, особено в междублокови пространства и пред сгради с обществена значимост;
- Засаждане на нови декоративни видове дървета, храсти, сезонни и многогодишни цветя. Целенасочени кампании за по-зелена община, чрез засаждане на нови дървета;
- Благоустрояване и изграждане на парк в град Златоград;
- Благоустрояване на централните части на населените места в общината.

През последните години от мандат 2019-2023 година бяхме изправени пред сериозен проблем, свързан с бездомните кучета. Изоставянето на домашни кучета, както и недобросъвестната им грижа, от страна на техните стопани, доведе до разрастване на проблема. В същото време законовите правомощия на общините са твърде ограничени. Това създава и предпоставки за финансово облагодетелстване на наши съграждани, „пострадали“ от „стреса“, нанесен им от безстопанствени кучета в Община Златоград. Въпреки този факт, смятам че изграждането на приют за безстопанствени кучета няма да реши проблема.

Във връзка с изпълнение на дейности по Закона за ветеринарно-медицинската дейност и Закона за защита на животните за овладяване популацията на безстопанствените животни, Община Златоград ще продължи да:

- осъществява регулярни, съвместни дейности с ветеринарен лекар, притежаващ мобилна амбулатория за кастрация, ваксинация и маркиране на бездомни кучета;
- актуализира съществуващия общински регистър за домашните кучетата;
- поддържа общински регистър на кастрираните, ваксинирани и маркирани бездомни кучета;

- извършва целенасочени, съвместни проверки, с официалния ветеринарен лекар за Община Златоград към ОДБХ Смолян, за реда и условията на отглеждане на кучетата, дали са регистрирани и чипирани по надлежния ред, както и указване на логистична подкрепа за спазване и изпълнение на указаните в Закона дейности;
- провежда информационни кампании, насочена към гражданите, за регистриране на домашните си любимци, както и разяснителни инициативи за отговорностите при отглеждане на куче;
- провежда съвместни кампании с фондация „Четири лапи”, за овладяване на популацията на безстопанствените животни;

Знам, че в споровете се раждат добрите решения. Знам също и че двата изборни органа в общината, както кмет, така и общински съвет, са овластени от един и същи суверен, който очаква именно решаване на проблемите, а не тяхното задълбочаване. Затова се надявам, че всички отговорни участници в местната власт, ще продължим да развиваме нашата община, за да могат хората да се чувстват добре тук, където живеят и да са горди от родното си място.

За да не стои демографският въпрос на дневен ред, важно е и да отбележа, че освен диалогична местна власт, е необходимо и активно гражданско общество, както и бизнес политика, адекватна на добър жизнен стандарт. Природните, географски и исторически ресурси, с които разполагаме, ни дават едно сериозно предимство в борбата с безработицата, но без гражданската инициатива и тази на бизнеса, усилията ни ще бъдат безплодни.

За да може делата ни да дават резултати, видими във всяко населено място.

5. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦИЯ И АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ

За осигуряване на бързо и качествено обслужване на населението ни, определящо е администрацията да функционира добре. Живеем във време, което прави лесно и бързо предоставянето на административни услуги, без да е необходимо заявителят лично да присъства на място. Разбира се, за да се осъществи цифровата трансформация в Общинската ни администрация, е необходима държавна подкрепа, така че максимално да се облекчи достъпът до услугите, предоставяни от администрацията, съобразявайки се с европейските стандарти и изисквания за документооборот.

И през настоящия мандат ще продължим процеса на усъвършенстване на електронните услуги, предоставяни от общината, така че гражданите да имат лесен и бърз достъп до обществена информация и услуги. Официалната интернет страницата на Община Златоград ще продължава да информира обществеността за случващото се в общината. За популяризиране на дейността на местната власт ще се ползват и възможностите на социалните мрежи, както и регионалните медии.

Създадена е и възможност за реализиране на вътрешни електронни административни услуги, което е предпоставка за постигане на една от основните цели на електронното управление - комплексно административно обслужване на гражданите и бизнеса.

Въпреки скоростното развитие на технологиите, които предпоставят цифровизацията на административните услуги, съществен елемент, при обслужването на жителите на общината ни, ще си остане толерантното отношение и човешкият подход към проблемите на хората. Още повече, че все по-често гражданите поставят необходимостта техните проблеми да бъдат във фокуса на целия административен процес.

При планирането и изпълнението на местните политики, още веднъж ще подчертая, че е изключително важно участието на гражданите в обществените дебати и публични обсъждания.

През миналия мандат инициирах приемни дни по селата, които са добра практика, която смятам да приложа и през мандат 2023-2027 година, за да може жителите на всички населени места в общината ни да имат пряк досег с администрацията, когато трябва да се решават проблеми на местната общност. По този начин ще се и улесни взаимодействие и доверие между жителите на общината и администрацията.

6. ФИНАНСОВА ПОЛИТИКА

Относно финансовата ми политика при управлението на Община Златоград, смятам че най-важният принцип е постигане на бюджетна устойчивост. Това означава да има балансиран бюджет, който да гарантира всички ангажименти, които местната власт трябва да извърши, без да се натоварват жителите й с непосилни данъци.

Един от начините за постигане на е**фективно използване на бюджетните средства и финансово осигуряване на приоритетните направления в бюджета**, е осигуряването на по-дългосрочен източник на приходи от общинска собственост.

За да се случи това е необходимо да има политическо единомислие.

Когато говоря за финансова политика, още веднъж ще акцентирам върху важността на разширеното и ефективно използване на публично-частното партньорство като възможност за по-висока ефективност за разрешаване на проблеми в сферата на благоустрояването, както и за благоустройствени мероприятия и текущи ремонти в населените места по стопански начин.

За да се привлекат инвеститори, които да разкрият нови работни места ще предложа на обсъждане стимули за развитие на бизнеса, чрез облекчаване на данък

недвижими имоти на стопански обекти, разкриващи нови трайни работни места (за срок от поне 1 година).

Реализирайки различни проекти за енергийна ефективност, ще оптимизираме и общите си разходите. Отворен съм за всяка една иновация, която е допустима за още по-голямо намаляване на общинските ни разходи.

Програмата за управление на Община Златоград за мандат 2023-2027 е съобразена с предизборната ми платформа за управление на общината, като е допълнена с конкретни предложения, направени от жителите на Община Златоград при проведените предизборни срещи по населени места. Програмата кореспондира и с приоритетите, които са заложени във водещия стратегически документ за развитието на една община, а именно План за интегрирано развитие.

Осигуряване на чиста и привлекателна околна среда за живот тук, е един от търсените резултати от прилагането на повечето дейности, описани в моята политика за управление на Община Златоград. В табличен вид помествам и водещите обекти, върху които ще концентрирам усилия през мандат 2023-2027 година:

№	*Име на проектното предложение*	*Основна цел*	*Очаквани резултати*
1	***Изграждане на геотермална отоплителна система на гр. Златоград***	Създаване на нови възможности за осигуряване на заетост и стабилизиране на общинската икономика, чрез оползотворяване на геотермалната вода за отопление на общински сгради.	Намалени разходи за отопление на общински сгради; Намалено количество на замърсители във въздуха; Подобрен топлинен комфорт на средата на работа в сградите;
2	***„Външен водопровод“ от обект „Доизграждане, реконструкция и рехабилитация на водоснабдителна и канализационна мрежа на гр. Златоград***	Качествено осигуряване на питейна вода за населението на гр. Златоград и с. Старцево.	Основен ремонт на външен напорен водопровод от помпена станция „ПРЕСЕКА”, с.Пресека, Община Кирково, Област Кърджали до водоем 1500 м^3, гр. Златоград, Община Златоград, Област Смолян”. Повишена ефективност на водопотребление - намалени загуби на чиста вода и ограничени аварии;
3	***Разширяване на парковата среда и зони за обществено ползване с нови атракции. Благоустрояване територията на съществуващия пазар***	Подобряване визията на централната градска част на Златоград и по-пълноценно използване на общински площи.	Повишаване на възможностите за прекарване на свободното време на открито; Пълноценно оползотворени площи в ценралната градска част на Златоград;
4	***Изграждане на нов общински кооперативен пазар***	Изграждане на общински кооперативен пазар в централната градска част на Златоград.	Улеснен достъп на хората с увреждания до коопертивния пазар; Подобрени площи, за разполагане на продукция и стоки; Завишено предлагане на стоки;

5	***Благоустрояване и обновяване на част от ул. „Стефан Стамболов“ – от о.т. 316 към о.т.454, ул. „Черно море, част от ул. „Дельо Войвода“ и прилежащите им междублокови пространства в гр.Златоград“***	Подобряване визията на централна градска улица	Благоустроени зелени площи; Изградени нови места за отдих; Осигурени места за паркиране;
6	***Поетапно доизграждане на Комуникационно трасе Златоград-Термес-Ксанти***	Трайно подобряване качеството на живот в общината и региона чрез подобряване на възможностите за движение на хора, стоки и товари в трансграничния регион Златоград – Термес - Ксанти	Осигуряване на качествен, лесен и безопасен достъп на транспортния поток от автомобили до пътната връзка на Република България с Република Гърция
7	***Въвеждане на енергоефективни мерки в сгради-общинска собственост***	Трайно подобряване качеството на живот и жизнената среда в общината и региона чрез енергийна ефективност в сгради- общинска собственост	Намаляване на разходите за потребена енергия за отопление; Намаляване количеството на отделения CO^2 в атмосферата; Благоустроена жилищна среда.
8	***Въвеждане на енергоефективни мерки в сгради – многофамилни жилища***	Трайно подобряване качеството на живот и жизнената среда в общината и региона чрез енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради	Намаляване на разходите за потребена енергия за отопление; Намаляване количеството на отделения CO^2 в атмосферата; Благоустроена жилищна среда.
9	***Ремонт на сградата на старото училище с часовникова кула и камбанария***	Благоустрояване и реставрация, с цел да се даде «нов живот» на една от знаковите сгради в Златоград.	Възможности за създаване на училище на занаяти, място за провеждане на извънкласни дейности или друга културна атракция.
10	***Благоустрояване на парковата част на МБАЛ «Проф. Д-р Асен Шопов»***	Подобряване вида на парковата част на болницата, създаване на привлекателна визия.	Благоприятни условия за болните в отделенията да прекарват пълноценно време на открито; Привлекателно място за свиждания и срещи с роднини и близки.
11	***Надграждане на атракционното ел. осветление на възлови места в Златоград и населените места, чрез монтиране на енергоспестяващи осветителни тела.***	Трайно подобряване качеството на живот и жизнената среда в общината и региона чрез енергийна ефективност на уличното осветление в населените места в общината.	Намаляване на разходите за потребена енергия за осветление; Благоустроена жилищна среда.
12	***Изграждане на център за рекреация и балнеолечение в с. Ерма река***	Подобряване на бизнес климата в населеното място, повишаване на качеството на живот на местното население и полагане на основите на развитието на балнеология в района.	Пълноценно оползотворяване на термоминералната вода, открита в с.Ерма река; Пълноценно оползотворяване на туристическия потенциал на общината; Създадени нови възможности за развитие на туристическия и икономически потенциал; Пълноценно използване на общинска материална база; Повишаване качеството на живот на местното население.

13	***Осветяване на пешеходните пътеки с монтиране на прожектори***	Подобряване на видимостта към пешеходната пътека в тъмните часове на денонощието.	Превенция на злополуки и пътни инциденти с пешеходци.
14	***Изграждане на обществени тоалетни***	Удовлетворяване на обществени потребности	Удовлетворени обществени потребности
15	***Доизграждане и реконструкция на канализационна система на гр. Златоград и с. Старцево.***	Повишаване качеството на живот на населението на град Златоград и с. Старцево, чрез подобряване достъпа до качествена водоснабдителна и канализационна инфраструктура.	Подобрено качество на питейната вода; Повишена ефективност на водопотребление - намалени загуби на чиста вода и ограничени аварии; Изградена система за отвеждане и пречистване на битови отпадни води.
16	***Довършване строителството на отвеждащи колектори***	Повишаване на качеството на живот на жителите, опазване на околната среда и водите.	Повишаване на екологосъобразните нужди на населението; Чисти речни води.
17	***Осигуряване на места за паркиране***	Осигуряване на безопасност на движението; удовлетворяване на потребностите на местния бизнес и увеличаване на приходната част на общинския бюджет.	Обособени места за паркиране
18	***Реконструкция на улична мрежа и общински пътища***	Повишаване на привлекателността на населените места и подобряване на достъпа до населените места в общината.	Подобрена мобилност на населението; Подобрено експлоатационно състояние на пътната и улична настилка.
19	***Изграждане на нови социални услуги, при осигурено финансиране***	Удовлетворяване на местните потребности в социалната сфера	Разкрити нови социални услуги;
20	***Предоставяне на палиативни грижи***	Осигуряване на адекватна помощ на болните в последната фаза от развитието на болестта.	Задоволени на потребностите на местното население чрез предоставяне на нов вид социална услуга
21	***Безвъзмездно предоставяне на домакинствата на компостери за зелени и други биоотпадъци***	Намаляне на биоразградимия отпадък и въглеродните емисии.	Намаляване на количеството депониран, биоразградим отпадък; Повишаване качеството на въздуха и околната среда.
22	***Създаване на еко-паркове за размяна на строителни материали***	Създаване на условия на повторна употреба на строителни материали.	Намаляване на количеството депониран, строителен отпадък;
23	***Изграждане на площадка за временно съхранение на строителни отпадъци;***	Създаване на условия за правилното изхвърляне на строителните отпадъци, съгласно Закона за управление на отпадъците.	Използване на отпадъците като ресурс; Предотвратяването на нерегламентирано изхвърляне на отпадъците.
24	***Изграждане на площадка за едрогабаритни отпадъци и опасни отпадъци от домакинствата***	Създаване на условия за правилното изхвърляне на едрогабаритни и опасни отпадъци, съгласно Закона за управление на отпадъците.	Използване на отпадъците като ресурс; Предотвратяването на нерегламентирано изхвърляне на отпадъците.

25	***Разработване на пакет „Култура“, предоставящ възможност на туристите да разгледат културните забележителности на Златоград с екскурзовод.***	Създаване на възможност за повишаване, броя и качеството на предлаганите туристически продукти и атракции.	Повишаване на качеството на предлаганите туристически продукти; Надграждане на възможностите за културен туризъм.
26	***Създаване на обществен съвет за закрила на културното наследство като съвещателен орган към общината***	Създаване на обществен съвет от експерти и заинтересовани лица в областта на културата.	Подпомагане дейността на Кмета, съгласно отговорностите му по Закона за културното наследство; Активен обществен орган в областта на културата, предлагащ нови идеи, генериращ резонни и полезни предложения.
27	***Изграждане на спортна зала***	Подобряване на възможностите за спорт и прекарване на свободното време на жителите от Община Златоград	Изградена мултифункционална спортна зала; Осигурен достъп до спортното съоръжение за хора със специфични потребности; Подобрени възможности за спорт и прекарване на свободното време. Развитие на баскетбола и волейбола в Община Златоград;
28	***Обновяване на спортните обекти в общината и изграждане на помощно игрище на стадион „Златоград“***	Създаване на условия за спортен туризъм и надграждане на възможностите за спорт и активен начин на живот на жителите.	Развит спортен туризъм; Повишен брой активно спортуващи жители; Възможности за разнообразни форми за провеждане на спортни събития и занимания.
29	***Изграждане на фитнес на открито в с. Ерма река, с. Долен и с. Аламовци***	Подобряване на възможностите за спорт и активен начин на живот на жителите.	Повишаване на броя на активно спортуващите жители в община Златоград
30	***Популяризиране на младежкото доброволчество***	Активиране на младежите за участие в обществено значими събития	Активно работещо младежко, доброволчество.
31	***Цифровизиране на архива на общината – актови книги и техническа документация (картен материал)***	Повишаване качеството на административното обслужване на населението	Съхранена документация; Улеснен достъп до архива; Осигурено дългосрочно ползване на архива на общината.
32	***Разширяване на електронните услуги***	Повишаване качеството на административното обслужване на населението	Бързо и качествено предоставяне на административни услуги на населението.